

Dosarul nr. 2ra-1767/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. P. Păun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malii, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Viorel Prisacari împotriva Alionei Nastas, Lidiei Cracea, Vasile Sofronie, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Interact Media cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise apelurile declarate de Aliona Nastas, Lidia Cracea, Vasile Sofronie și de Societatea cu Răspundere Limitată „Interact Media” și a fost casată hotărârea din 06 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 02 august 2018 Viorel Prisacari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Nastas, Lidiei Cracea, Vasile Sofronie, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Interact Media” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, de 28 de ani este Șef al Catedrei de epidemiologie în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, profesor universitar, doctor habilitat în științe medicale, ex-prorector pentru activitate științifică, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, Om Emerit al Republicii Moldova, deputat în Parlamentul Republicii Moldova legislatura a XV-a, președinte a Societății Științifice a Epidemiologilor și Microbiologilor din Republica Moldova, din anul 2016-vicepreședinte a Academiei de Științe a Moldovei. Deci, fără nici-un dubiu acesta poate fi considerat o „figură proeminentă a medicinei moldave”.

A susținut că, la vârsta de 74 de ani, cu certitudine poate afirma că și-a dedicat peste 50 de ani din viața sa științei medicale. Cercetările sale s-au materializat în peste 400 de lucrări științifice și didactice, inclusiv 10 monografii și 12 manuale. Totodată, în urma studiilor efectuate în cadrul Laboratorului de epidemiologie a

infecțiilor nosocomiale, au fost depistate și brevetate peste 30 de substanțe antibacteriene noi, care pot constitui baza extinderii arsenalului de remedii antibacteriene autohtone, precum și a producerii lor la scară națională din materie primă locală.

Valoarea realizărilor sale științifice a fost apreciată înalt la multiple congrese, conferințe, simpozioane, expoziții. Cu produsele obținute a participat la saloanele internaționale de invenție, unde invențiile acestuia au fost apreciate cu 33 de medalii de aur, 14 de argint, 12 de bronz și cu peste 30 de diplome de gradele I, II, III, iar Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală, cu sediul la Geneva, a acordat titlul onorific „Inventator remarcabil” cu decernarea medaliei de aur.

Referitor la activitatea didactică a profesorului universitar Viorel Prisacari, se menționează, că acesta predă cu măiestrie disciplina Epidemiologie, afirmându-se că catedra Epidemiologie a îmbrăcat un veșmânt nou în concordanță cu rigorile timpului și standardele internaționale.

Stima și autoritatea, de care se bucură Viorel Prisacari în cadrul Universității, dar și în comunitatea medicală din țară și de peste hotare se datorează cunoștințelor vaste, experienței bogate, talentului și capacităților de muncă, dar și felului său de a fi: sincer, binevoitor, amabil, întotdeauna gata de a veni în ajutor. Îi face plăcere să discute cu medicinistii, să inventeze metode noi, să aducă ceva inovativ în prelegerile și cercetările sale. Demnitatea și perseverența, manifestate în special în calitate de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, i-au permis să se înscrie cu toată responsabilitatea în lupta pentru limba și cultura română, pentru simbolurile naționale și integritatea țării, luptă care nu poate fi calificată ca fiind ușoară.

Reclamantul a indicat că este șeful catedrei Epidemiologie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Pârâta Aliona Nastas și-a făcut studiile și rezidențiatul în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” pe perioada 2004 - 2011 și, în consecință, a realizat atât teza de diplomă cât și teza de licență, sub conducerea lui Viorel Prisacari. Ulterior, la data de 01 decembrie 2011 a fost angajată în calitate de asistent universitar și urma să susțină și teza de doctorat, conducător fiind Viorel Prisacari.

Pârâta Lidia Caragea și-a făcut studiile și rezidențiatul în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” pe perioada 2008 - 2016. Totodată, aceasta a fost admisă în doctorantură, și angajată prin cumul în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, catedra Epidemiologie, în calitate de asistent universitar, în anul 2016. Viorel Prisacari este coordonator al tezei de doctorat la care lucrează pârâta. Din anul 2017, ultima este în concediu de maternitate.

Pârâții Vasile Sofronie și Adrian Cotelea sunt conferențieri universitari în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”.

În această ordine de idei, a invocat reclamantul că, la 11 iunie 2018, fiind în biroul de serviciu și lucrând asupra unui raport de dare de seamă, a fost vizitat de pârâta Aliona Nastas, care a intrat într-o formă agresivă și a solicitat ca dînsul să-i studieze teza de doctorat. Însă, din lipsa de timp, reclamantul i-a cerut să între la o altă dată, comunicându-i că este ocupat, la care pârâta Aliona Nastas nu a ezitat să reproșeze, manifestându-și agresiv nemulțumirea. Ulterior, aceasta a fost rugată să plece.

A menționat că tot la 11 iunie 2018, urma să se desfășoare o ședința în cadrul Academiei de Științe, motiv din care reclamantul nu dispunea de timpul necesar pentru studierea tezei prezentate. Ulterior, în aceeași zi Viorel Prisacari a fost surprins să afle despre faptul că pârâta Aliona Nastas s-a adresat către rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, iar peste câteva zile a aflat că aceasta s-a adresat și la Inspectoratul de Poliție Buiucani.

A susținut că, pârâta Aliona Nastas, pe ascuns, a înregistrat audio convorbirea dintre aceasta și reclamant, fără acordul reclamantului, cu încălcarea legii.

A considerat reclamantul că, Aliona Nastas, prin manifestarea unui comportament provocator, având asupra sa dispozitiv de înregistrare audio, a încercat să creeze aparența relei credințe a reclamantului în raport cu pârâta, în ceea ce privește susținerea tezei de doctorat. Însă, referitor la teza pârâtei Aliona Nastas, din moment ce aceasta a susținut că reclamantul nu are nici un motiv să nu o accepte, menționându-se că reclamantul în nenumărate rânduri a atenționat-o despre neajunsurile pe care le are teza.

Problema nefiind în intențiile reclamantului, dar concret în lucrarea prezentată de pârâta Aliona Nastas. Mai mult decât atât, o simplă operațiune de comparație între teza de diplomă și teza de licență, sugerează faptul că acestea sunt aproape identice, fapt care vorbește de la sine despre originalitatea și calitatea lucrării pârâtei.

În continuare, pârâții au purces la declarații calomnioase, răspândirea unor relatări false și defăimătoare cu privire la fapte, prin intermediul scrisorilor, rețelelor de socializare și portalelor de știri.

La data de 11 iunie 2018, pârâta Aliona Nastas, a depus plângere către Inspectoratul de Poliție Buiucani, solicitând atragerea la răspundere a lui Viorel Prisacari, pentru pretinse acțiuni de „intimidare, umilire în public, numire cu cuvinte murdare, discutare în mod vulgar, agresiv, nepolitic”.

La fel, în cadrul examinării plângerii date, la data de 27 iunie 2018, pârâta Aliona Nastas, a depus suplimentar, explicații scrise privind pretinsele fapte de hărțuire sexuală, fiind de fapt expunere de fapte false, și fără suport probator. Tot odată, la data de 27 iunie 2018, pârâta Aliona Nastas a expediat prin intermediul poștei electronice către mai mulți angajați ai USMF „Nicolae Testemițanu”, o scrisoare cu titlul „Harțuiala sexuala la Catedra epidemiologie”, în care pârâta Aliona Nastas îl acuză pe Viorel Prisacari de hărțuire sexuală. Deci, și această scrisoare conține informații false și defăimătoare, care direct îl vizează pe reclamant.

A menționat că, poziția colectivului Catedrei de epidemiologie și infecții intraspitalicești a USMF a fost expusă într-un comunicat, semnat de majoritatea colectivului Catedrei, calificând ca fiind false informațiile răspândite, cu exprimarea îngrijorării și indignării referitor la apariția în spațiul public a informației denigratoare, neverificate și neconfirmate la adresa profesorului Viorel Prisacari, care știrbesc și din imaginea întregului colectiv. Acest comunicat, a fost publicat și în Ziarul Făclia nr. 29 (3522) din 24 august 2018.

La fel, și colaboratorii CSP Chișinău și-au expus poziția printr-o Declarație semnată adresată rectorului USMF, Ababii Ion, comunicând că, pe parcursul a zeci de ani colaborează cu catedra de epidemiologie de la USMF „Nicolae Testemițanu” și în deosebi cu Viorel Prisacari. Aceștia au declarat că majoritatea medicilor din CSP Chișinău au absolvit USMF „Nicolae Testemițanu”, dar atât pe perioada

studiilor, rezidențiatului, cât și pe perioada serviciului probleme de abordare cu aceștia nu au fost.

Ulterior, în rezultatul controlului informației înregistrate cu nr. 8231, în Registrul de evidență a altor informații referitor la infracțiuni, în urma examinării materialelor acumulate, audierii victimei și a martorilor, prin Încheierea din data de 06 iulie 2018, s-a decis încetarea examinării cauzei, din lipsa faptei contravenționale.

Astfel, în răspunsul nr. 16862 din 13 iulie 2018, Inspectoratul de Poliție Buiucani al DP mun. Chișinău, adresat pârâtei Aliona Nastas, s-a comunicat: „în rezultatul examinării materialelor acumulate și a înregistrărilor audio, s-a stabilit că, cele invocate de dumneavoastră în plângere nu și-au găsit confirmarea, iar adresarea dumneavoastră cu plângere împotriva șefului de catedră Viorel Prisacari poartă un caracter mai mult de răzbunare, motivul fiind refuzul în susținerea tezei de doctorat”. În același timp, s-a stabilit că „în acțiunile lui Viorel Prisacari nu au fost constatate careva elemente constitutive ale unei contravenții sau a unei infracțiuni, iar în lipsa faptei contravenționale și penale examinarea cazului a fost încetată”. Decizia respectivă nefiind contestată de către Aliona Nastas în modul stabilit de lege.

A considerat reclamantul, că având în vedere că, prin acțiunile sale pârâta Aliona Nastas nu și-a atins scopul scontat, aceasta și-a schimbat strategia, și a decis să răspândească informații false și defăimătoare în mijloace mass-media, dar deja împreună cu alte persoane din cadrul USMF, precum că prof. Viorel Prisacari ar fi hărțuit sexual și abuzat mai mulți angajați ai catedrei Epidemiologie din cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”.

Informațiile răspândite nu au alt scop decât defăimarea prof. Viorel Prisacari, or, în spatele acestor acțiuni, este scopul de a elibera funcția de Șef de catedră, pe care la moment o deține reclamantul, funcție la care râvnește un alt angajat a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Astfel, la 08 august 2018, reclamantului i-a devenit cunoscut faptul că pe site-ul www.agora.md a fost publicat un articol cu titlul „VIDEO. Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz.”, articol care poate fi accesat la următoarea adresă web: <http://agora.md/stiri/48428/video--avansuri-sexuale-la-o-catedra-de-la-usmf--mai-multi-angajatiisi-acuza-seful-de-hartuire-si-abuz>.

Ulterior, informațiile prezentate, inclusiv și pretinsele acuzații de hărțuire sexuală și abuz au fost preluate și de alte surse mass-media, și anume: www.ea.md; www.diez.md; www.moldova.org; www.sanatateinfo.md; www.stiri.md; www.ea.md; www.curaj.tv. precum și au fost publicate pe site-ul - enciclopedia liberă, pe adresa: https://ro.wikipedia.org/wiki/ViorelPrisacari?veaction=edit§ion=4#cite_note-agora-20180904-8 ș.a.

Autorul articolului este Antoceanu Anastasia, care l-a publicat drept urmare a unei scrisori, expediate în adresa redacției, cu privire la pretinsele acuzații de hărțuire sexuală făcute de pârâtele Aliona Nastas și Lidia Cracea în adresa prof. Viorel Prisacari. Articolul publicat conține și un material video care, în mare parte, conține declarațiile pârâtelor.

A susținut reclamantul că, acest articol conține date de fapt care nu corespund realității. Conținutul articolului este denigrator, s-au utilizat expresii care afectează imaginea prof. Viorel Prisacari. Au fost formulate și susținute afirmații și acuzații

grave care îl vizează direct, fără a fi prezentată nici o bază în susținerea declarațiilor făcute, urmărindu-se doar prezentarea reclamantului într-o lumină negativă, afirmații ce depășesc limita libertății de exprimare.

A indicat că din esența art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, rezultă că, în acțiunile de examinare a cauzelor cu privire la defăimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele circumstanțe, după cum urmează: a) pârâtul a răspândit informația. În conformitate cu art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, prin informație se înțelege orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și/sau imagine. Totodată, prin răspândire a informației se înțelege „proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptând persoana lezată)”.

În acest sens, a menționat că, pârâtii, prin intermediul portalului de știri www.agora.md, au răspândit informații false cu privire la fapte, or, articolul publicat la data de 08 august 2018, cu titlul „VIDEO. Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz”, este accesibil publicului până în prezent. Susținând că expunerile pârâtelor atât în cadrul reportajului video, cât și citatele sub formă de text de pe portalul www.agora.md, se încadrează în categoria de informație, iar trimiterea unei plângeri către redacția AGORA și, ulterior, publicarea materialului, constituie răspândire a informației. Totodată, prin intermediul poștei electronice pârâta Aliona Nastas a transmis informații false care îl vizează pe reclamant, către alte persoane, și anume: Oleg Lozan (oleg.lozan@usmf.md); Emil Ceban (emil.ceban@usmf.md); Gheorghe Rojnovanu (gheorghe.rojnovanu@usmf.md); Marcel Abras (marcel.abras@usmf.md); b) informația îl vizează și este defăimătoare. Este cert faptul că informațiile răspândite de Aliona Nastas și Lidia Cracea îl vizează în mod direct pe reclamantul Viorel Prisacari, acest fapt rezultă din articolul publicat pe portalul www.agora.md, și în același timp, acestea constituie informații defăimătoare.

În conformitate cu art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, prin defăimare, se înțelege răspândire a informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei.

Prin materialul video publicat pe portalul www.agora.md se sugerează cititorului că, prof. Prisacari ar fi vinovat de săvârșirea unor acțiuni care, în esență, constituie acțiuni de hărțuire sexuală. Asemenea concluzie rezultă și din textul articolului care însoțește materialul video, după cum urmează. „Aliona Nastas este în prezent asistent universitar la catedra de Epidemiologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Spune că, încă din anii studenției, adică de prin 2008, ar fi fost „curtată” de profesorul său Viorel Prisacari, care este și șeful catedrei”; „Povestește că, în 2016, ar fi fost agresată fizic de către Viorel Prisacari”; „Între timp, o plângere similară la poliție a scris și o altă colegă, Lidia, care se află acum în concediu de îngrijire a copilului. Eram însărcinată, iar dumnealui odată mi-a pus mâna pe sâni și îmi spune „vai, ce pernuțe moi”. Ca de obicei, mă feream într-o parte”. Dar, de fapt, conform materialelor R-2 nr. 8231 din 11 iunie 2018, careva plângeri din partea Lidiei Cracea sau careva declarații, nu au fost. Faptele false au fost descrise inclusiv în materialul video publicat pe portalul www.agora.md.

A invocat că, dacă se analizează relatările pârâților în parte, dar și relatările tuturor colegilor de la catedră în ansamblu, se constată o atmosferă tensionată în cadrul colectivului catedrei, determinată inclusiv de contextul, în care pârâții Sofronie Vasile și Cotelea Adrian râvnesc la funcția pe care o deține reclamantul.

Deci, declarațiile pârâților Sofronie Vasile și Cotelea Adrian în reportajul realizat de AGORA, încă odată demonstrează atitudinea negativă a acestora față de prof. Prisacari, dat fiind răspândirea informațiilor false, fără a se invoca careva circumstanțe doveditoare a declarațiilor făcute.

Totodată, scrisoarea expedită la data de 27 iunie 2018, lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari. Această concluzie este susținută atât de titlul scrisorii („Hărțuiala sexuală la Catedra epidemiologie”), cât și de conținutul acesteia, în care reclamantul este acuzat de „hărțuire sexuală, atitudine agresivă, jignitoare, amenințătoare, umilitoare” etc. Aceste expuneri cu privire la fapte nu sunt altceva decât falsuri, care lezează nu doar onoarea și demnitatea reclamantului, dar îi afectează grav și familia acestuia.

Relatările pârâtei Aliona Nastas și ale pârâtei Lidia Cracea tind să sugereze săvârșirea de către reclamant a unor fapte care, în esență, constituie infracțiunea de hărțuire sexuală, incriminată de art. 173 din Codul penal al RM. Indică că, astfel de relatări sunt defăimătoare, or în circumstanțele în care, un om de succes este învinuit fără confirmarea faptelor invocate, prin intermediul mijloacelor mass-media de săvârșirea unei infracțiuni, este afectată atât onoarea, demnitatea, cât și reputația profesională a persoanei; c) informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă. Relatările pârâtelor cu privire la preținsele fapte de hărțuire sexuală sunt false. Or, constatarea pe marginea examinării denunțului depus de Aliona Nastas, în conformitate cu care cele invocate de aceasta nu și-au găsit confirmarea, iar adresarea cu plângere împotriva șefului de catedră Viorel Prisacari poartă un caracter mai mult de răzbunare, motivul fiind refuzul în susținerea tezei de doctorat.

În același timp, relatările pârâților Vasile Sofronie și Adrian Cotelea sunt false, inventate în scopuri de defăimare a prof. Prisacari V., or funcția acestuia era „dorită” de pârâți, Sofronie sau Cotelea; e) existența și quantumul prejudiciului cauzat. Reclamantul, fiind personalitate cu nume notoriu atât în țară, cât și peste hotarele ei, iar articolul publicat pe portalul www.agora.md fiind preluat de o mulțime de portaluri de știri și rețele de socializare, acesta a avut un impact social negativ asupra reputației prof. Prisacari V. și i-a denigrat în așa mod bunul nume pe care îl poartă.

Având în vedere gradul de vinovăție al autorilor prejudiciului, reclamantul estimează dauna morală la un milion de lei, care urmează a fi încasat de la Aliona Nastas și Lidia Cracea. A considerat că suma respectivă va reflecta proporționalitatea de despăgubire care va restabili echilibrul psihic și va repara reputația lezată a reclamantului.

Publicând și răspândind în masă articolul dat, pârâțul i-a adus un grav prejudiciu moral, care se exprimă prin lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

A menționat că, la data de 04 septembrie 2018, a fost convocată ședința catedrei Epidemiologie și laboratorului științific „Infecții Intraspitalicești”, având pe ordinea de zi „Discuția cu privire la acuzațiile aduse de către Aliona Nastas, asistent universitar, șefului catedrei, Viorel Prisacari în scrisoarea Hărțuire sexuală la catedra

de epidemiologie, cât și a declarațiilor făcute de Aliona Nastas, Lidia Cracea, Adrian Cotelea și Vasile Sofronie la portalul Agora în data de 08 august”.

A indicat reclamantul că, la ședința respectivă, a dezmințit toate acuzațiile aduse la adresa sa de către pârâți, aducând explicații detaliate și probe corespunzătoare la fiecare învinuire adresată. Totodată, s-a decis a considera toate acuzațiile aduse de Cotelea A. și Sofronie V., dar și de pârâtele Aliona Nastas și Lidia Cracea, „niște minciuni nefondate și fără a avea oarecare dovezi”.

Totodată, la data de 06 septembrie 2018, s-a convocat Comisia de etică a USMF „Nicolae Testemițanu”, având pe ordinea de zi chestiunea privind examinarea adresărilor în diverse instanțe a pârâtei Aliona Nastas, privind disensiunile existente în raport cu șeful catedrei, precum și situația tensionată în cadrul subdiviziunii respective.

A afirmat că, declarațiile „senzaționale” prezentate public de Aliona Nastas, Lidia Cracea, Adrian Cotelea și Vasile Sofronie sunt false, mincinoase și denigratoare. Ca rezultat: 1) reclamantul a fost afectat personal, fiindu-i lezată grav onoarea, demnitatea și reputația profesională; 2) a fost afectată onoarea familiei, soției, copiilor și nepoților, reclamantul având o familie frumoasă și numeroasă; 3) a fost afectat moral colectivul de muncă, atât colectivul catedrei cât și imaginea universității; 4) a fost defăimat numele notoriu obținut prin munca cinstită, și recunoscut în societate.

A relatat că, întru respectarea prevederilor art. 15 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul Prisacari V. a expediat în adresa pârâților cereri prelabile, solicitând dezmințirea informațiilor denigratoare și compensarea prejudiciului moral, după cum urmează: la data de 26 august 2018 a fost expediată cerere prelabilă privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale către pârâta Aliona Nastas; aceasta a fost recepționată la data de 30 august 2018, conform avizului de recepție. Suplimentar a fost expediată o scrisoare identică la adresa locului de muncă a pârâtei, însă conform Adeverinței factorului poștal, aceasta a fost înapoiată cu mențiunea „nereclamat”;

La data de 26 august 2018 a fost expediată cerere prelabilă privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale către pârâta Lidia Cracea; aceasta a fost recepționată la data de 10 septembrie 2018, conform avizului de recepție.

Suplimentar a fost expediată o scrisoare identică la adresa locului de muncă a pârâtei, însă conform Adeverinței factorului poștal, aceasta a fost înapoiată cu mențiunea „nereclamat”;

La data de 03 septembrie 2018 a fost expediată cerere prelabilă privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale către pârâțul Vasilie Sofronie; aceasta a fost expediată la locul de muncă al acestuia și a fost recepționată la data de 5 septembrie 2018, conform avizului de recepție.

La data de 03 septembrie 2018 a fost expediată cerere prelabilă privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale către pârâțul Adrian Cotelea; aceasta a fost recepționată la data de 06 septembrie 2018, conform avizului de recepție. A indicat reclamantul că, nu a primit nici un răspuns la cererile prelabile expediate.

A solicitat reclamantul, recunoașterea drept false și defăimătoare a informațiilor răspândite de pârâții Aliona Nastas, Lidia Cracea, Vasile Sofronie,

Adrian Cotelea; obligarea pârâtei Aliona Nastas să dezmință informația falsă și defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Viorel Prisacari; cu obligarea de a se publica dezmințirea prin intermediul Site-ul de știri Agora.md, cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Nastas Aliona în materialul video, intitulat Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și șef de catedră, Viorel Prisacari, sânt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.”;

Obligarea pârâtei Lidia Cracea să dezmință informația falsă și defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Viorel Prisacari; cu obligarea de a se publica dezmințirea prin intermediul Site-ul de știri Agora.md, cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Cracea Lidia în materialul video, intitulat Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și șef de catedră, Viorel Prisacari, sânt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.”;

Obligarea pârâtului Vasile Sofronie să dezmință informația falsă și defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Viorel Prisacari; cu obligarea de a se publica dezmințirea prin intermediul Site-ul de știri Agora.md, cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Aliona Nastas în materialul video, intitulat Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și șef de catedră, Viorel Prisacari, sânt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.”;

Obligarea pârâtului Adrian Cotelea să dezmință informația falsă și defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Viorel Prisacari; cu obligarea de a se publica dezmințirea prin intermediul Site-ul de știri Agora.md, cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Aliona Nastas în materialul video, intitulat Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și șef de catedră, Viorel Prisacari, sânt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.”;

Încasarea din contul pârâților Aliona Nastas și Lidia Cracea, în mod solidar, în beneficiul reclamantului Viorel Prisacari, a sumei în mărime de 1.000.000 (un milion) de lei, cu titlu de prejudiciu moral, bani care vor fi utilizați în favoarea Gimnaziului din sat. Gospar, r-nul Edineți, pe care îl tutorează;

Încasarea din contul pârâtului Vasile Sofronie în beneficiul reclamantului Viorel Prisacari, a sumei în mărime de 1 leu, cu titlu de prejudiciu moral;

Încasarea din contul pârâtului Cotelea Adrian în beneficiul reclamantului Viorel Prisacari, a sumei în mărime de 1 leu, cu titlu de prejudiciu moral;

Încasarea din contul pârâților Aliona Nastas, Lidia Cracea, Vasile Sofronie, Adrian Cotelea, în beneficiul reclamantului Viorel Prisacari a cheltuielilor de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat, în mărime de 25 000 de lei, și pentru servicii de asistență juridică.

La 25 ianuarie 2019, prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani în proces s-a atras în calitate de intervenient accesoriu SC „Interact Media” SRL.

La 15 februarie 2019, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost admis renunțul reclamantului Viorel Prisacari la acțiune în parte ce privește pretențiile sale față de Andrian Cotelea, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Viorel Prisacari împotriva Alionei Nastas, Lidiei Cracea, Vasile Sofronie și Adrian Cotelea privind apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, repararea prejudiciului moral cauzat, precum și încasarea cheltuielilor de judecată și a fost încetat procesul civil în această parte.

Prin hotărârea din 06 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost admisă parțial acțiunea depusă de Viorel Prisacari, a fost recunoscută defăimătoare informația răspândită de Aliona Năstas, Lidia Cracea și Vasile Sofronie, a fost obligată Aliona Nastas să dezmință informația defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari, cu obligarea acesteia de a publica dezmințirea prin intermediul Site-ului de știri „Agora.md” cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Aliona Nastas în materialul video, intitulat „Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz”, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și șef de catedră, Viorel Prisacari”, sunt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.

A fost obligată Lidia Cracea să dezmință informația defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Viorel Prisacari, cu obligarea acesteia de a publica dezmințirea prin intermediul Site-ului de știri „Agora.md”, cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Cracea Lidia în materialul video, intitulat „Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz”, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și șef de catedră, Viorel Prisacari, sunt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.”

A fost obligat Vasile Sofronie să dezmință informația defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Viorel Prisacari, cu obligarea acestuia de a publica dezmințirea prin intermediul Site-ului de știri „Agora.md”, cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Nastas Aliona în materialul video, intitulat „Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz”, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae

Testemițanu” și șef de catedră, Viorel Prisacari, sunt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.”

A fost încasat în mod solidar de la Aliona Nastas și Lidia Cracea, în beneficiul lui Viorel Prisacari, prejudiciul moral în mărime de 30 000 de lei.

A fost încasat de la Vasile Sofronie în beneficiul lui Viorel Prisacari, prejudiciul moral în mărime de 1 (unu) leu.

A fost încasat în mod solidar de la Aliona Nastas, Lidia Cracea și Vasile Sofronie în beneficiul lui Viorel Prisacari cheltuielile de asistență juridică acordată de avocatul Nicolae Costin în sumă de 12 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică acordate de avocatul Vitalie Enachi în sumă de 15 000 de lei.

A fost încasat în mod solidar de la Aliona Nastas și Lidia Cracea în beneficiul lui Viorel Prisacari suma de 1100 de lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

A fost încasat în mod solidar de la Aliona Nastas, Lidia Cracea și Vasile Sofronie în beneficiul lui Viorel Prisacari suma de 100 de lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

A fost încasat de la Vasile Sofronie în beneficiul lui Viorel Nastas taxa de stat în mărime de 250 de lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 01 octombrie 2019 SRL „Interact Media”, prin intermediul avocatului Teodor Cașu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 09 septembrie 2019 Vasile Sofronie, reprezentat de avocatul Valentin Guțu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 04 octombrie 2019 Lidia Cracea, reprezentată de avocatul Artur Țapeș a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 07 octombrie 2019, Aliona Nastas, reprezentată de avocatul Tatiana Enachi a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate de Aliona Nastas, Lidia Cracea, Vasile Sofronie și SRL „Interact Media” și a fost casată hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 2, 3, 7 alin. (1), 24 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, art. 16 alin. (1) și (2) Codul civil, în vigoare până la 01 martie 2019 și a stabilit că concluziile primei instanțe sunt neîntemeiate, bazate pe aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei.

Astfel, instanța de apel a stabilit că la 08 august 2018, reclamantului Viorel Prisacari, ia devenit cunoscut faptul că pe site-ul www.agera.md a fost publicat un articol cu titlul „VIDEO. Avansuri sexuale la o catedră de la USMF? Mai mulți angajați își acuză șeful de hărțuire și abuz”, care poate fi accesat la următoare adresă web: <http://agera.md/stiri/48428/video--avansuri-sexuale-la-ocatedra-de-la-usmf-mai-multi-angajati-isi-acuza-seful-de-hartuire-si-abuz> (f.d.77- 79).

Ulterior, informațiile prezentate au fost preluate și de alte surse mass-media, și anume: www.ea.md; www.diez.md; www.moldova.org; www.sanatateinfo.md;

www.stiri.md; www.ea.md; www.curaj.tv. au fost publicate și pe situl - enciclopedia liberă, pe adresa: https://ro.wikipedia.org/wiki/ViorelPrisacari?veaction=edit§ion=4#cite_note-agera-20180904-8 ș.a. Autorul articolului este Antoceanu Anastasia, care l-a publicat drept urmare a unei plângeri, expediate în adresa redacției Agora și ea.md de către un asistent universitar, unde se mai invocă că acuzațiile au fost reiterate, ulterior, de o altă colegă de la aceeași catedră (f.d.77).

Articolul publicat conține și un material video care, în mare parte, conține declarațiile pîrîtelor Aliona Nastas și Lidia Cracea, care cu lux de amănunte au descris comportamentul amoral și abuzul sexual, la care au fost supuse, care în opinia reclamantului Viorel Prisacari sunt false, denigratoare și lezează onoarea și demnitatea acestuia. Iar Vasile Sofronie a relatat că în mediul de la catedră se vorbea despre persoane feminine că a trecut, că nu, că era gravidă atunci. Se lăudau care a trecut și care "nu"; La catedră nu discută nimeni. El pune, el discută, el votează; Dacă vrei să o ei peste cap, impui opinia".

În consecință, întru respectarea prevederilor art. 15 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, la 26 august 2018 și la 03 septembrie 2018 Viorel Prisacari a expediat cereri prealabilă privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale către Aliona Nastas, Lidia Cracea, Vasile Sofronie care au fost recepționate de apelații/pîrîți.

Astfel, deși în acțiunea înaintată sunt relatate mai multe fapte și evenimente întâmplare anterior depunerii cererii de chemare în judecată, în esență, Viorel Prisacari a înaintat pretenția ce ține doar de răspândirea informației de către pârâți prin publicarea pe portalul Agora.md a investigației jurnalistice din data de 08 august 2018 invocând faptul că, informația răspândită este falsă, mincinoasă, denigratoare și lipsită de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a sa.

A reținut instanța de apel că, speța dată se referă la un singur eveniment, Conflictul din 11 iunie 2018, unde, organul de urmărire penală s-a expus doar asupra probelor acumulate și examinate referitor la acest incident indicând că, situația de conflict iscată între Viorel Prisacari și Aliona Nastas sunt efectele unor rapoarte de muncă dintre conducător și subaltern, care urmează a fi soluționate pe cale amiabilă și colegială sau prin intermediul unei cercetări de serviciu internă sau prin intermediul instanțelor judecătorești conform prevederilor Codului de Etică, Codului Muncii, Codului Civil.

Deci, încheierea dată nu demonstrează că relatările pârâților din materialul jurnalistic apărut pe site-ul Agora.md sunt false, dimpotrivă, aceasta demonstrează situația tensionantă apărută între Viorel Prisacari și Aliona Nastas pentru care însuși organul de urmărire penală a constatat, că trebuie să fie efectuată o cercetare de serviciu internă sau prin intermediul instanțelor judecătorești conform prevederilor Codului de Etică, Codului Muncii, Codului Civil.

Totodată, Colegiul instanței de apel a remarcat că, chiar dacă s-a stabilit că nu este componentă de contravenție, însă nu s-a stabilit că faptele nu au avut loc și ca acestea sunt false.

La acest capitol, Colegiul a relevat că, prin Ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale din 18 octombrie 2018 (f.d.216-219 vol. I) privind plângerea lui Viorel Prisacari din 02 octombrie 2018 privind pretinsele acțiuni ilegale ale Alionei

Nastas și Lidiei Cracea despre care a invocat, că au cules informații fără consimțământul lui utilizând mijloace speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației și au răspândit ilegal într-un discurs public în mass-media informații ocrotite de lege despre viața personală și familială a reclamantului despre presupusele hărțuiri sexuale avute loc în anii precedenți, organul de urmărire penală a constatat că procesul penal urmează a fi clasat pentru că faptele nu întrunesc elementele infracțiunii. Or, va servi drept temei pentru admiterea acțiunii cu privire la defăimare numai în cazul în care există probe pertinente și concludente că, în speță, sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea privind libertatea de exprimare, în caz contrar lipsa acestor condiții poate conduce la respingerea acțiunii (cauza Flux nr.6 c. Moldovei, 29 iulie 2008; Șofranchii c. Moldova, 21 decembrie 2010; Dyundin c. Rusiei, 14 octombrie 2008).

Mai mult ca atât, însăși Viorel Prisacari a recunoscut că practică să complimenteze angajatele, să le sărute pe obraz, însă în relațiile de muncă unde este stabilit un anumit comportament nu se admit complimentele sau gesturi de tandrețe.

În speță afirmațiile Alionei Nastas și Lidiei Cracea sunt relatări ale raporturilor interpersonale dintre acestea și Viorel Prisacari, atitudinii acestuia față de ele, precum și relatări despre fapte întâmplare în situația când intimatul se afla tet-a-tet cu acestea.

Totodată, Colegiul instanței de apel a menționat că, după cum rezultă din materialele cauzei, părerile în privința persoanei lui Viorel Prisacari sunt împărțite, o parte din ei îl caracterizează pozitiv iar o parte îl caracterizează ca fiind o persoană agresivă.

Prin urmare, raportând cele expuse la circumstanțele cauzei, instanța de apel a remarcat că în lipsa probelor care să demonstreze că aceste evenimente constituie o relatare cu privire la fapte false, pretenția cu privire la recunoașterea drept defăimătoare a informațiilor, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată ori reclamantul nu a prezentat suficiente probe, care să demonstreze că astfel de evenimente nu s-au întâmplat în realitate, respectiv, urmează a fi respinsă și pretenția lui Viorel Prisacari cu privire la repararea prejudiciului moral.

La 16 septembrie 2021 Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a apreciat arbitrar probele administrate la actele cauzei, și prin urmare a emis o decizia neîntemeiată.

A susținut că acțiunea depusă de Viorel Prisacari se întemeiază pe răspîndirea de către intimati a unor relatări false și defăimătoare cu privire la fapte, astfel, raportului litigios, mai cu seamă obiectului probațiunii fiindu-i aplicabil Legea cu privire la libertatea de exprimare.

În esență instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, ori reieșind din obiectul probațiunii în strictă conformitate cu art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul Viorel Prisacari a demonstrat circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și anume: pârâtul a răspândit informația;

informația îl vizează și este defăimătoare; informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă; existența și quantumul prejudiciului cauzat.

A mai indicat că decizia instanței de apel nu este motivată și nu corespunde principiului de procedură civilă.

La 23 noiembrie 2021 Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi a depus recurs suplimentar având aceleași solicitări ca în recursul depus inițial.

La 21 octombrie 2021, în adresa intimațiilor Aliona Nastas, Lidia Cracea și Vasile Sofronie a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 28, vol. IV).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 21 iulie 2021, prin intermediul adresei electronice (f. d. 193, vol. III).

Astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 septembrie 2021, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru